

Lenka Sládková: Státní umělecké ceny za první republiky (disertační práce)

Vyjádření školitele

Zájem kolegyně Sládkové o roli literárních cen v literární komunikaci vznikl již v době, kdy své magisterské studium uzavírala diplomovou prací provádějící extenzivní klasifikaci současných literárních cen a popisující repetitivní diskuse provázející vyhlašování jejich laureátů (České literární ceny 21. století, FF JČU 2014). Po studiu našla zaměstnání v rámci bibliografické infrastruktury Ústavu pro českou literaturu AV ČR, kde se (do nástupu na rodičovskou dovolenou) věnovala současné bibliografii, personálním bibliografiím a právě i podchycování informací o literárních cenách. V ústavu se zapojovala do činnosti doktorandského kolegia i do přípravy některých společných publikací (k tématu disertace zejména publikovala kapitolu v Literární kronice první republiky, 2018).

V předložené disertační práci ve studiu problematiky literárních cen Lenka Sládková pokračuje, ale na historickém materiálu a intenzivnějším způsobem než v rámci práce diplomové, když přibližuje formování a proměny instituce státních cen za literaturu v období první republiky. Na rozdíl od diplomové práce, kde nabídla klasifikaci současných cen na základě převážně formálních kritérií (celostátní – regionální atp.) a na diskuse o jejich laureátech pohlížela prizmatem (nevyslovené) otázky, nakolik rozhodnutí jednotlivých porot odpovídalo hodnotě oceněných děl, v disertační práci vykročila k dynamičtějšímu pohledu odvozenému z bourdieuovské sociologie literatury, jehož prizmatem se literární ceny jeví jako instituce posvěcování autorů či děl a mechanismy směny různých forem kapitálu v rámci literárního pole. Přínos její disertační práce není ovšem teoretický, je založen na studiu historických pramenů administrativní povahy, umožňujících hustý popis některých (převážně statutárně-organizačních) rovin utváření státní ceny za literaturu v meziválečném Československu, jejího začlenění do kontextu státní kulturní politiky (jejíž ucelený výzkum nám mimochodem velmi chybí), vyjednávání hranic mezi státní administrativou, ideologicko-politickou sférou a literárním polem i příspěvků některých individuálních aktérů (Jindřich Vodák). I když některým aspektům státních cen věnovala již v minulosti literární historiografie pozornost (cena pro německé autory), kolegyně Sládková se k nim vrací v celkovém rámci; mnohé další zpracovává poprvé. Na její zjištění i na pramennou základnu, kterou její práce otevírá, budou další badatelé s užitkem navazovat, budou-li se zabývat československou literární kulturou v období první republiky.

Předložená disertační práce není plagiátem a doporučuji ji k obhajobě.

2. 6. 2023 Pavel Janáček